

Vierkant in Vierkant

Verslag activiteiten 2015-2017

Inleiding

Voor u ligt een verslag van de activiteiten over de periode 2015- medio 2017 van de Stichting Vierkant in Vierkant (ViV), opgericht in 1997. De stichting heeft zich o.a. ten doel gesteld om de plastiek Vierkant in Vierkant in 1917 ontworpen door Theo van Doesburg in Leiden gerealiseerd te krijgen.

De inspanningen van de stichting hebben er eerder toe geleid dat in 2009-2010 een tijdelijke houten uitvoering van Vierkant in Vierkant is gerealiseerd op het Stationsplein ten tijde van de grote tentoonstelling *Van Doesburg and the international avant-garde* van De Lakenhal en Tate Modern.

Sindsdien heeft de stichting een aantal jaren een sluimerend bestaan geleid. Wel zijn in die tijd verschillende initiatieven ondernomen om de aandacht voor Vierkant in Vierkant levend te houden en steun te genereren voor een permanente realisatie. Om verschillende redenen heeft het de nodige jaren geduurd voor de gemeente Leiden een locatie heeft willen aanwijzen. Dankzij de inspanningen van de stichting heeft de gemeente Leiden in 2016 het Morssingelparkje aangewezen, gelegen aan één van de belangrijkste entrees van Leiden.

Activiteiten in 2015

In 2015 heeft de stichting geen activiteiten ontplooid. De uitgaven ten laste van de stichting betroffen kantoor- en administratiekosten.

Activiteiten in 2016

In 2016 zag de stichting nieuwe kansen voor de realisering van Vierkant in Vierkant. Op 2 juni 2016 stelde de stichting in een inspraakreactie bij de Raad voor om Vierkant in Vierkant te realiseren in het aan te leggen Morssingelparkje en de besluitvorming daarover te koppelen aan die over de aanleg van de Ringweg Noord.

Op 6 juli 2016 schrijft wethouder Robert Strijk aan de stichting dat hij de Raad heeft geïnformeerd dat plaatsing van Vierkant in Vierkant in het Morssingelparkje 'in beginsel mogelijk is'. Het is als onderzoeksopdracht meegegeven voor de fase na de vaststelling van het Kaderbesluit Leidse Ring Noord.

Vervolgens heeft de Stichting Vierkant in Vierkant Arjen Pels Rijcken gevraagd om als projectleider zorg te dragen voor de financiering en realisatie van dit werk. Pels Rijcken is medeoprichter van Stichting Beelden in Leiden. Als eerste stap heeft hij een projectplan opgesteld dat voorziet in oplevering van Vierkant in Vierkant in tijdelijke vorm in 2017, het jaar van 100 jaar De Stijl. Als de aanleg van de Ringweg Noord start, zal het monument tijdelijk in Oegstgeest worden opgeslagen om rond 2020 in definitieve vorm terug te worden geplaatst in het Morssingelpark.

Als klankbord voor Vierkant in Vierkant heeft de stichting leden voor een Comité van Aanbeveling bereid gevonden hun naam aan het initiatief te verbinden.

De samenstelling is:

- Elco Brinkman, senator en voorzitter RvT Naturalis

- Meta Knol, directeur Museum De Lakenhal
- Jan Teeuwisse, directeur Museum Beelden aan Zee en hoogleraar in Leiden
- Sandra Smalenburg, kunstredacteur NRC Handelsblad
- Jop Ubbens, kunstadviseur.

Activiteiten tot medio 2017

In 2017 is begonnen met een verkenning van de mogelijkheden voor de technische uitvoering. Met de gemeente vindt intensief overleg plaats over de tijdelijke plaatsing op de beoogde locatie. De gemeente maakt inpassingstekeningen en verkent de obstakels. De vele ondergrondse leidingen zijn voor een deel nog niet gedetailleerd in kaart gebracht.

De aanleg van de ringweg is een enorme bouwoperatie, waardoor de definitieve plaatsing pas mogelijk is als die aanleg (grotendeels) is voltooid, rond 2020. Omdat een definitieve plaatsing dus pas rond 2020 mogelijk is, werd voor het ontwerp gekeken naar mogelijkheden voor een tijdelijke plaatsing. Onderzocht zijn ontwerpen in kunststof (o.a. 3-D printing) en een constructie met betonnen platen op een metalen frame. Het eerste is (vooralsnog) technisch niet haalbaar, het tweede wordt erg duur. Gekozen is nu voor stapelbare Lego-achtige betonnen blokken van 50x50x50 cm en 50x100x50 cm. Het ontwerp is 8m hoog en vergt 206 blokken. Naar alle waarschijnlijkheid is het niet nodig te onderheien. Volstaan kan worden met een aantal betonplaten.

Voor de tijdelijke uitvoering worden de betonblokken simpelweg gestapeld. Bij de definitieve plaatsing zal de constructie volkomen glad en graffittiproof worden afgewerkt.

Op basis van de verkenning van uitvoeringsmogelijkheden en overleg met constructeurs en leveranciers van betonblokken is een geactualiseerde begroting opgesteld die uitkomt op € 85.500,- voor zowel de tijdelijke plaatsing als de permanente plaatsing, inclusief de tijdelijke opslag in de tussenliggende periode.

Medio 2017 wordt een nieuwe website (www.vierkantinvierkant.nl) gelanceerd.

Inmiddels is de fondswerving begonnen en zijn de eerste toezeggingen binnen. Op de website wordt de actuele stand van de uitvoering en fondswerving bijgehouden.

Als onderdeel van de fondswerving is de mogelijkheid geopend om een betonblok uit de plastic te adopteren voor € 150 (kubus) of € 300 (dubbele kubus). De sponsorbijdragen kunnen worden gestort op rekening NL40 RABO 0317 2705 24, ten name van Stichting in Vierkant te Leiden. Het is de bedoeling dat de namen van de sponsors vermeld worden op een bord bij de plastic. De stichting heeft de ANBI-status waardoor de bijdragen als culturele gift fiscaal aftrekbaar zijn.

Het is de bedoeling dat Vierkant in Vierkant bij de start van de Kunstroute op 23 september wordt aangeboden aan de gemeente Leiden. Dat zal het moment zijn waarop de tijdelijke uitvoering in het plantsoentje tussen het Ibishotel en het gemeentekantoor Stationsplein 107 wordt opgeleverd.